

Życie i działalność Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Dzieciństwo

- Urodził się 3 sierpnia 1901 o godzinie 3:00 w [Zuzeli](#) nad Bugiem na [Ziemii nurskiej](#) (pogranicze [Mazowsza](#) i [Podlasia](#)) jako drugie dziecko wielodzietnej rodziny rolników: Stanisława (organisty miejscowego kościoła) i Julianny z d. Karp. Tego samego dnia został [ochrzczony](#) w [parafii Przemienienia Pańskiego w Zuzeli^{\[d\]}](#) z rąk [proboszcza](#) ks. Antoniego Lipowskiego. W religijnej atmosferze domu rodzinnego uformował i pogłębił swoją wiarę, szczególnie [kultu maryjnego](#), co było powodem wyboru przyszłej drogi [życia konsekrowanego](#).

Rodzice

- Ojciec: [Stanisław Wyszyński](#)
- Matka: [Julianna Wyszyńska](#)

Rodzeństwo

- Rodzeństwo: Julia Wyszyńska, Anastazja Wyszyńska, Wacław Wyszyński, Stanisława Wyszyńska, Janina Wyszyńska

Prezbiteriat

- Święcenia kapłańskie przyjął 3 sierpnia 1924 (w dniu swoich 23. urodzin) we wrocławskiej bazylice katedralnej z rąk biskupa Wojciecha Stanisława Owczarka. W latach 1925-1929 był studentem Wydziału Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, który ukończył z doktoratem na temat "Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły".
- W 1931 był wikariuszem w parafii Świętej Rodziny w Przedczu. Od 1932 pełnił obowiązki redaktora naczelnego miesięcznika wrocławskiego "Ateneum Kapłańskie", kierując jednocześnie Sodalicją Mariańską prowadził chrześcijański uniwersytet robotniczy i działalność społeczno-oświatową w chrześcijańskich związkach zawodowych. Po wybuchu II wojny światowej z polecenia bpa Michała Kozala ukrywał się przed gestapo we wsi Stanisławka w województwie lubelskim. W okresie powstania warszawskiego pod pseudonimem "Radwan III" był kapłanem Grupy AK Kampinos, działającej m.in. w Laskach, oraz szpitala powstańczego.

Biskupstwo

- Po zakończeniu wojny wrócił do Włocławka, gdzie reorganizował seminarium duchowne i pełnił obowiązki rektora. W 1946 został mianowany biskupem diecezjalnym lubelskim. Święcenia biskupie otrzymał z rąk kardynała Augusta Hlonda, prymasa Polski.
- W swoim herbie biskupim umieścił słowa "Soli Deo" tzn. "Jedynemu Bogu". Służba Bogu samemu przez Maryję była widoczna w jego całym życiu. Zapiski więzienne zawierają pewną syntezę jego maryjności, której początki sięgają czasu dzieciństwa i młodości: "Wcześniej - napisał - straciłem matkę rodzoną, która miała szczególne nabożeństwo do Matki Ostrobramskiej, dokąd jeździła z pielgrzymką, jeszcze z Zuzeli. Mój ojciec natomiast ciągnął zawsze na Jasną Górę. Cześć Matki Bożej w życiu domowym była bardzo rozwinięta. Często odmawialiśmy wspólnie różaniec w godzinach wieczornych".

Arcybiskupstwo i prymasostwo

- Po śmierci prymasa Augusta Hlonda w 1948, gdy najpoważniejszy kandydat na jego następcę biskup łomżyński Stanisław Kostka Łukomski zginął w spowodowanym przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego wypadku samochodowym, Wyszyński niespodziewanie został mianowany arcybiskupem metropolitą gnieźnieńskim i warszawskim oraz prymasem Polski. 12 stycznia 1953 na konsystorzu w Rzymie został nominowany przez papieża Piusa XII kardynałem, członkiem kolegium kardynalskiego. Jako jedyny polski kardynał brał udział w czterech konklawe. W 1958, kiedy oddano na niego kilka głosów, i w 1963 był jedynym przedstawicielem Europy Wschodniej. 14 kwietnia 1950 w imieniu Episkopatu Polski podpisał porozumienie z władzami komunistycznymi. W zamian za zagwarantowanie nauczania religii w szkołach i funkcjonowanie KUL-u polski Kościół uznał granice wschodnie PRL i potępił "bandy reakcyjnego podziemia".

Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego

- Izolowany w klasztorze Sióstr Nazaretanek w Komańczy nie chciał pisać tekstu ślubów. Do ich powstania przyczyniła się Maria Okońska, dając za przykład św. Pawła, piszącego listy do wiernych z więzienia. W końcu 16 maja 1956 napisał tekst ślubów narodowych, które miały być odnowieniem królewskich ślubów lwowskich Jana Kazimierza w ich trzechsetną rocznicę. 26 sierpnia 1956 pielgrzymom (ok. 1 mln) zebranym na Jasnej Górze odczytał je bp Michał Klepacz, pełniący obowiązki przewodniczącego Episkopatu Polski.

Choroba i śmierć

- W połowie marca 1981 ujawniła się w jego organizmie choroba nowotworowa. Mimo starań lekarzy nie dało się zahamować rozwoju choroby. 16 maja 1981 prymas przyjął sakrament namaszczenia chorych. Po przyjęciu sakramentu zwrócił się do zebranych przy łóżku, nawiązując m.in. do zamachu na życie papieża Jana Pawła II, który miał miejsce 13 maja: "Uważam, że powinienem dzielić dołę Ojca Świętego, który wprawdzie później, ale włączył się w moje cierpienia"
- 22 maja 1981 ostatni raz wystąpił publicznie, otwierając obrady Rady Głównej Episkopatu Polski. Zmarł sześć dni później, w czwartek 28 maja, w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego. W oficjalnym komunikacie Rady Głównej Episkopatu Polski podano, że przyczyną śmierci był "rozsiały proces nowotworowy jamy brzusznej o wybitnej złośliwości i szybkim postępie". Tego samego dnia zebrała się Komisja Wspólna Przedstawicieli Rządu i Episkopatu. Przedstawiciele rządu wręczyli zastępcy przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski kard. Franciszkowi Macharskiemu list kondolencyjny do Episkopatu od władz państwowych. Na posiedzeniu Komisji Wspólnej podjęto decyzję o ogłoszeniu żałoby narodowej od 28 do 31 maja. W dniu śmierci prymasa nadeszła do Polski depesza kondolencyjna od przechodzącego rehabilitację po zamachu papieża Jana Pawła II. Papież odprawił również mszę za duszę prymasa w swoim szpitalnym pokoju, zaś w kościele Najświętszej Maryi Panny na Zatybrzu, tytularnym kościele zmarłego, odprawiona została msza żałobna pod przewodnictwem kard. Władysława Rubina. 28 maja wieczorem przeniesiono ciało zmarłego z pałacu arcybiskupów warszawskich przy ul. Miodowej do kościoła seminaryjnego pw. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Oblubieńca przy Krakowskim Przedmieściu, gdzie następnie odprawiona została msza żałobna pod przewodnictwem kard. Macharskiego.

Uroczystości pogrzebowe

- Pogrzeb prymasa, nazywany także królewskim, zgromadził w stolicy tysiące ludzi, zarówno wierzących jak i niewierzących. Uroczystości pogrzebowe, którym przewodniczył sekretarz Stanu Watykanu kard. Agostino Casaroli odbyły się 31 maja. Ceremonia rozpoczęła się liturgią żałobną w kościele seminaryjnym przy Krakowskim Przedmieściu, z którego następnie ruszył kondukt żałobny z udziałem delegacji oficjalnych kościelnych i świeckich oraz tłumów ludzi.

Upamiętnienie

- 3 maja 1994 został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego. 25 października 2000 w uznaniu jego zasług Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2001 Rokiem Kardynała Wyszyńskiego.
- 3 lipca 1993 kard. Józef Glemp erygował Instytut Prymasowski Stefana Kardynała Wyszyńskiego, którego celem jest zabezpieczenie i upowszechnienie dziedzictwa Prymasa Tysiąclecia. W 1998 powołano Fundację Dziedzictwo Stefana Kardynała Wyszyńskiego
- 1 października 1999 przekształcono warszawską Akademię Teologii Katolickiej w Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- W 2000 na ekrany kin wszedł polski film Prymas. Trzy lata z tysiąca, opowiadający o uwięzieniu Wyszyńskiego przez władze PRL, z Andrzejem Sewerynem w roli głównej. W 2009 powstał spektakl TVP Prymas w Komańczy w reżyserii Pawła Woldana z rolą główną Olgierda Łukaszewicza.
- Obecnie w Polsce imię Kardynała Stefana Wyszyńskiego noszą liczne szkoły, szpitale, fundacje itp. instytucje powszechnie kojarzone ze służbą publiczną

Proces beatyfikacyjny

- 29 maja 1989 z inicjatywy papieża Jana Pawła II rozpoczął się proces beatyfikacyjny kardynała Stefana Wyszyńskiego. Od tego momentu przysługuje mu tytuł Sługi Bożego. 6 lutego 2001 zakończył się etap diecezjalny procesu beatyfikacyjnego, po czym akta zostały wysłane do Watykanu. W tym czasie odbyło się 289 sesji, w ramach których przesłuchano 59 świadków. Watykańska Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych wydała dekret o ważności procesu beatyfikacyjnego. Od marca 2010 postulatorem jest o. dr Zbigniew Suchecki.

Koniec

- Prezentację wykonał: Damian Szlązek